

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทั่วประเทศ โดยถือเอาจำนวนที่มีอยู่ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2525 ซึ่งมีทั้งสิ้น 914 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงความเป็นตัวแทนของประชากรที่เป็นศึกษานิเทศก์ดังกล่าว ตามหลักการและวิธีการดังนี้

1. หาค่าขนาดตัวอย่าง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างมีค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 จากสูตรของ ทาโร ยามาเน (10 : 12) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 278 คน
2. ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมีจังหวัดละประมาณ 10 - 22 คน หากจะให้ได้กลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 278 คน จะต้องสุ่มจังหวัดมาจำนวน 28 จังหวัด
3. เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะกระจายไปทั่วประเทศ จึงใช้วิธีแบ่งกลุ่มจังหวัดต่าง ๆ เป็น 4 กลุ่ม ตามสภาพภูมิศาสตร์ และคิดจำนวนจังหวัดที่จะต้องสุ่มตามสัดส่วนของจังหวัดในแต่ละภาค ได้จังหวัดภาคใต้ 6 จังหวัด ภาคกลาง 10 จังหวัด ภาคเหนือ 6 จังหวัด และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6 จังหวัด
4. สุ่มชื่อจังหวัดในแต่ละภาคตามสัดส่วนในข้อ 3 โดยวิธีจับฉลาก และถือเอาศึกษานิเทศก์ทุกคนในจังหวัดที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามภาคและจังหวัด

ภาค/จังหวัด	จำนวนศึกษานิเทศก์
ภาคใต้	
ยะลา	11
สงขลา	14
สตูล	11
ตรัง	11
กระบี่	10
สุราษฎร์ธานี	14
รวม 6 จังหวัด	71
ภาคกลาง	
สระบุรี	12
อ่างทอง	11
ประจวบคีรีขันธ์	12
จันทบุรี	11
ลพบุรี	13
ปทุมธานี	12
กาญจนบุรี	10
ฉะเชิงเทรา	14
สมุทรสงคราม	14
พระนครศรีอยุธยา	14
รวม 10 จังหวัด	123

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภาค/จังหวัด	จำนวนศึกษานิเทศก์
ภาคเหนือ	
ลำปาง	14
เชียงใหม่	14
นครสวรรค์	14
พิษณุโลก	11
สุโขทัย	12
อุตรดิตถ์	11
รวม 6 จังหวัด	76
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
อุดรธานี	16
สกลนคร	10
อุบลราชธานี	17
ขอนแก่น	18
มหาสารคาม	14
ศรีสะเกษ	15
รวม 6 จังหวัด	90
รวม 28 จังหวัด	360

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึกหรือเจตคติของบุคคล ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างประชากรกระจายไปทั่วประเทศ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล เพราะสามารถถามได้กว้างขวางครอบคลุมเนื้อหา รวบรวมข้อมูลได้เร็วและประหยัด การสร้างแบบสอบถามได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษารวบรวมปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ จากเอกสาร ผลงานวิจัย ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ดังปรากฏในบทที่ 2
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษารวบรวมมาสร้างแบบสอบถามโดยยึดแบบสอบถามของ มนูญ เอี่ยมวิลัย (41 : 106 - 113) สงวน ช่างฉัตร (42 : (2) - (7)) และ กลา ทองขาว (43 : 77 - 86) เป็นแนวทางประกอบ และมีการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิด
3. การจัดรูปแบบของแบบสอบถาม แบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 ถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็นกลุ่มย่อยตามตัวแปรที่ของการศึกษาเปรียบเทียบ
 - ตอนที่ 2 ถามความรู้สึกหรือเจตคติที่มีต่อบัณฑิตต่าง ๆ 12 บัณฑิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบของขวัญในการปฏิบัติงาน เป็นแบบสอบถามชนิดกำหนดคำตอบ (check list) 2 คำตอบ คือ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ที่ทรงคุณวุฒิวิจารณ์ ตรวจสอบพร้อมทั้งต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 9 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4 คน ศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 1 คน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2 คน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2 คน

5. ประมวลข้อวิจารณ์และคำแนะนำต่าง ๆ ของผู้เชี่ยวชาญ แล้วปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่กำลังศึกษาระดับปริญญาโท ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2525 จำนวน 5 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนภาษาและคําหาคําสรุปลื่น ๆ ในการทอมแบบสอบถาม

7. ปรับปรุงแบบสอบถาม และจัดหมวดหมู่ของข้อคําถามไว้เป็นปัจจุบันนี้

ลักษณะของงาน จำนวน 5 ข้อคือ ข้อ 1 - 5 คิดเป็นร้อยละ 8.33

สภาพการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อคือข้อ 6 - 10 คิดเป็นร้อยละ 8.33

ความมั่นคงของงาน จำนวน 5 ข้อคือข้อ 11 - 15 คิดเป็นร้อยละ 8.33

ความเจริญก้าวหน้า จำนวน 5 ข้อคือข้อ 16 - 20 คิดเป็นร้อยละ 8.33

เงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล จำนวน 4 ข้อคือข้อ 21 - 24

คิดเป็นร้อยละ 6.67

ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน จำนวน 6 ข้อ คือข้อ 25 - 30

คิดเป็นร้อยละ 8.33

การมีส่วนร่วมและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน จำนวน 6 ข้อ คือ

ข้อ 36 - 41 คิดเป็นร้อยละ 10.00

ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา จำนวน 6 ข้อ

คือข้อ 47 - 52 คิดเป็นร้อยละ 10.00

สถานภาพในสังคม จำนวน 4 ข้อคือข้อ 53 - 56 คิดเป็นร้อยละ 6.67

สภาพการขาดงานและการโยกย้าย จำนวน 4 ข้อ คือข้อ 57 - 60

คิดเป็นร้อยละ 6.67

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทุกจังหวัด โดยส่งทางไปรษณีย์

พร้อมกับแบบสอบถามเท่าจำนวนศึกษาในจังหวัดนั้น ๆ ให้หัวหน้าหน่วยช่วยแจกจ่ายแก่
 ศึกษาในหน่วยของตน และรวบรวมใส่ซองที่ผู้วิจัยเตรียมไปให้ส่งกลับคืนภายใน 20 วัน
 แบบสอบถามที่ส่งไปมีจำนวนทั้งสิ้น 360 ฉบับ ได้รับคืน 303 ฉบับ คิดเป็น
 ร้อยละ 84.17 เป็นแบบสอบถามที่มีข้อมูลสมบูรณ์ จำนวน 299 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.68
 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน และร้อยละ 83.06 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวนแบบ
 สอบถามที่สมบูรณ์ดังกล่าวมีมากกว่าจำนวนชั้นค่าตามขนาดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ
 278 ฉบับ จึงเป็นข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ค่าตัวเลขต่าง ๆ โดยใช้
 สถิติดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพขวัญในการปฏิบัติงาน โดยหาค่าร้อยละของ
 ความดี ที่เห็นด้วยเป็นรายข้อและรายปัจจัย
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน โดยหาค่า
 ร้อยละของความดีที่เห็นด้วยทุกข้อในแต่ละปัจจัย และจัดลำดับความสำคัญ โดยถือเอาค่า
 ร้อยละสูงสุดเป็นลำดับที่ 1 และค่าร้อยละต่ำสุดเป็นลำดับสุดท้าย
4. การเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงาน ระหว่างศึกษานิเทศก์กลุ่มต่าง ๆ จะเปรียบเทียบ
 ด้วยค่า ไค-สแควร์ (χ^2) เป็นรายปัจจัย ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยคำนวณค่า
 ไค-สแควร์ จากสูตร (56 : 142)

$$\chi^2 = \sum \left[\frac{(f_o - f_e)^2}{f_e} \right]$$

เมื่อ f_o = ความถี่ที่ไคจากการปฏิบัติ
 f_e = ความถี่ที่หวังว่าจะเป็นจริง